

Okruhy ke SZZ – 2024: Speciální pedagogika N_SPZP, Specializace 4: MP – PAS

Okruh SZZ: 1	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
<p>Žák s mírnou poruchou vývoje intelektu Žák s oslabením kognitivního vývoje</p> <p>Specifika osobnosti, psychický a somatický vývoj v období předškolního, mladšího, staršího školního věku a adolescence. Možnosti edukace. Podpora při vzdělávání z pohledu poradenského pracovníka.</p> <p>Charakteristika oslabení kognitivního vývoje, terminologie, možnosti edukace. Dynamická diagnostika.</p>	<p>Na kazuistice popište kognitivní, komunikační a socializační schopnosti žáka. Specifikujte rodinné zázemí. Charakterizujte možnosti edukace, navrhněte podpurná opatření, konkrétní učební materiál, pomůcky, způsoby práce s třídním kolektivem. Vymezte podporu poradenských subjektů.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bartoňová, M., Vítková, M., Přinosilová, D., Gajzlerová, L., Klenková, J., Kopečný, P., Doležalová, L., Röderová, P., Fialová, I., & Bazalová, B. (2016). <i>Strategie vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v inkluzivním prostředí základní školy: Texty k distančnímu vzdělávání</i>. Paido. ▪ Bazalová, B. (2023). <i>Psychopedie</i>. Grada. ▪ Valenta, M., Morávková Krejčová, L., Hlebová, B., Hutýrová, M., Baptie, J., Baptie, P., Maštaliř, M., Finková, D., & Ludíková, L. (2020). <i>Znevýhodněný žák: Deficity dílčích funkcí a oslabení kognitivního výkonu</i>. Grada. ▪ Valenta, M., Müller, O., Vítková, M., Michalík, J., Kozáková, Z., Jurkovičová, P., Dosedlová, J., Strnadová, I., & Mužáková, M. (2013). <i>Psychopedie: teoretické základy a metodika</i>. Páté aktualizované a rozšířené vydání. Parta.
Okruh SZZ: 2	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
<p>Žák se středně těžkou poruchou vývoje intelektu</p> <p>Specifika osobnosti, psychický a somatický vývoj v období předškolního, mladšího, staršího školního věku a adolescence. Možnosti edukace. Podpora při vzdělávání z pohledu poradenského pracovníka.</p>	<p>Na kazuistice popište kognitivní, komunikační a socializační schopnosti žáka. Charakterizujte možnosti edukace, navrhněte podpurná opatření, konkrétní učební materiál, pomůcky, způsoby práce s třídním kolektivem. Vymezte podporu poradenských subjektů.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bartoňová, M., Pipeková, J., Vítková, M., Pančocha, K., Kopečný, P., Klenková, J., Hricová, L., Bazalová, B., & Bočková, B. (2016). <i>Strategie vzdělávání žáků v základní škole speciální: Texty k distančnímu vzdělávání</i>. Paido. ▪ Bazalová, B. (2014). <i>Dítě s mentálním postižením a podpora jeho vývoje</i>. Portál. ▪ Valenta, M., Müller, O., Vítková, M., Michalík, J., Kozáková, Z., Jurkovičová, P., Dosedlová, J., Strnadová, I., & Mužáková, M. (2013). <i>Psychopedie: teoretické základy a metodika</i>. Páté aktualizované a rozšířené vydání. Parta. ▪ Valenta, M., Baslerová, P., Hanák, P., Jarmarová, J., Klenová, I., Moravková Krejčová, L., Michalík, J., Majer, M., Mikulašková Sladká, L., Muchová, J., Müllerova, J., Müller, O., Petráš, P., Petrášová, J., & Svoboda, P. (2023). <i>Katalog podpurných opatření: Dílčí část pro žaky s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu mentálního postižení nebo oslabení kognitivního výkonu</i>. 2., přepracované a rozšířené vydání. Wolters Kluwer.

Okruh SZZ: 3	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
<p>Žák s těžkou a hlubokou poruchou vývoje intelektu</p> <p>Žák s kombinací poruchy vývoje intelektu nebo poruchou autistického spektra s dalšími diagnózami</p> <p>Specifika osobnosti, psychický a somatický vývoj v období předškolního, mladšího, staršího školního věku a adolescence. Možnosti edukace. Podpora při vzdělávání z pohledu poradenského pracovníka.</p>	<p>Na kazuistice popište kognitivní, komunikační a socializační schopnosti žáka. Charakterizujte možnosti edukace, navrhnete podpůrná opatření, konkrétní učební materiál, pomůcky, terapie. Vymezte podporu poradenských subjektů.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bazalová, B. (2014). <i>Dítě s mentálním postižením a podpora jeho vývoje</i>. Portál. ▪ Čadová, E. a kol. (2023). <i>Katalog podpůrných opatření: Dílčí část pro žáky s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu tělesného postižení nebo závažného onemocnění</i>. Wolters Kluwer. ▪ Ošlejšková, H., Vítková, M., & et al. (2016). <i>Východiska, podmínky a strategie ve vzdělávání žáků s těžkým postižením na základní škole speciální</i>. Masarykova univerzita. ▪ Valenta, M., Müller, O., Vítková, M., Michalík, J., Kozáková, Z., Jurkovičová, P., Dosedlová, J., Strnadová, I., & Mužáková, M. (2013). <i>Psychopedie: teoretické základy a metodika</i>. Páté aktualizované a rozšířené vydání. Parta. ▪ Valenta, M. a kol. (2020). <i>Katalog podpůrných opatření: Dílčí část pro žáky s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu mentálního postižení nebo oslabení kognitivního výkonu. 2.,</i> přepracované a rozšířené vydání. Univerzita Palackého v Olomouci. ▪ Valenta, M., Michalík, J., Lečbých, M., Doležalová, B., Jarmarová, J., Kozáková, Z., Kulíšková, O., Müller, O., Petráš, P., Stupňánková, E., Navrátilová, M., Petrová, A., Procházka, M., & Svoboda, M. (2018). <i>Mentální postižení. 2.,</i> přepracované, aktualizované vydání. Grada.
Okruh SZZ: 4	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
<p>Žák s poruchou autistického spektra v inkluzivní škole</p> <p>Specifika osobnosti, prevalence, klasifikace, odborníci, literatura. Možnosti edukace a intervence. Charakteristika projevů ve škole, příčiny, řešení. Úprava podmínek, prostředí a učební materiálu z pohledu poradenského pracovníka.</p>	<p>Na kazuistice popište kognitivní, komunikační a socializační schopnosti žáka. Charakterizujte možnosti edukace, navrhnete podpůrná opatření, konkrétní učební materiál, pomůcky, způsoby práce s třídním kolektivem. Vymezte podporu poradenských subjektů.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bazalová, B. (2023). <i>Psychopedie</i>. Grada. ▪ Bazalova, B. (2020). <i>Vzdělávání žáků s Aspergerovým syndromem v inkluzivní třídě: Metodická příručka</i>. Masarykova univerzita. ▪ Bazalová, B. (2017). <i>Autismus v edukační praxi</i>. Portál. ▪ Bittmannová, L., & Bittmann, J. (2017). <i>Podpora začlenění žáka s autismem do třídního kolektivu: Prevence šikany prostřednictvím besed se spolužáky, rodiči a pedagogy</i>. Pasparta. ▪ Thorová, K. (2016). <i>Poruchy autistického spektra</i>. Rozšířené a přepracované vydání. Portál.

Okruh SZZ: 5	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
<p>Žák s poruchou autistického spektra ve speciálním školství</p> <p>Specifika osobnosti, prevalence, klasifikace, odborníci, literatura. Možnosti edukace a intervence. Charakteristika projevů ve škole, příčiny, řešení. Úprava podmínek, prostředí a učebního materiálu z pohledu poradenského pracovníka.</p>	<p>Na kazuistice popište průběh diagnostiky ve školství. Charakterizujte možné intervence, navrhněte podpůrná opatření, konkrétní učební materiál, pomůcky, způsoby práce s třídním kolektivem. Vymezte podporu poradenských subjektů.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bazalová, B. (2023). <i>Psychopedie</i>. Grada. ▪ Bazalová, B. (2020). <i>Vzdělávání žáků s Aspergerovým syndromem v inkluzivní třídě: Metodická příručka</i>. Masarykova univerzita. ▪ Bazalová, B. (2017). <i>Autismus v edukační praxi</i>. Portál. ▪ Bittmannová, L., & Bittmann, J. (2017). <i>Podpora začlenění žáka s autismem do třídního kolektivu: Prevence šikany prostřednictvím besed se spolužáky, rodiči a pedagogy</i>. Pasparta. ▪ Thorová, K. (2016). <i>Poruchy autistického spektra</i>. Rozšířené a přepracované vydání. Portál.
Okruh SZZ: 6	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
<p>Žák s Downovým syndromem</p> <p>Specifika osobnosti. Možnosti edukace. Podpora při vzdělávání z pohledu poradenského pracovníka. Neziskové organizace.</p>	<p>Na kazuistice popište kognitivní, komunikační a socializační schopnosti žáka. Charakterizujte možnosti edukace, navrhněte podpůrná opatření, konkrétní učební materiál, pomůcky, způsoby práce s třídním kolektivem. Vymezte podporu poradenských subjektů.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Selikowitz, M. (2005). <i>Downův syndrom</i>. Portál. ▪ Strusková, O. (2016). <i>O čem se nemluví: Příběhy mladých lidí s Downovým syndromem</i>. Maxdosrf. ▪ Šustrová, M. (2004). <i>Diagnóza: Downov syndróm</i>. Perfekt.
Okruh SZZ: 7	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
<p>Komplexní speciálněpedagogická, psychologická diagnostika žáka s poruchou vývoje intelektu/ poruchou autistického spektra.</p> <p>Diagnostika školní zralosti. Diagnostika pedagoga ve škole. Dynamická diagnostika.</p> <p>Specifikace, cíle, terminologie, dělení, obsahová a metodologická část. Diagnostické domény. Role pedagoga, školního speciálního pedagoga a rodiče při diagnostice. Diagnostika ve škole a v poradenském zařízení.</p>	<p>Na kazuistice popište průběh diagnostického procesu, zapojení subjektů, roli školy, učitele, rodiče a poradenského zařízení, zaměření na diagnostické domény a jmenujte užití vhodných diagnostických nástrojů.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bazalová, B. (2023). <i>Psychopedie</i>. Grada. ▪ Bednářová, J., & Šmardová, V. (2022). <i>Diagnostika dítěte předškolního věku 2: Co by dítě mělo umět ve věku od 3 do 6 let</i>. Edika. ▪ Valenta, M. a kol. (2012). <i>Katalog posuzování míry speciálních vzdělávacích potřeb: Část II. Diagnostické domény pro žáky s mentálním postižením</i>. Univerzita Palackého v Olomouci. ▪ Valenta, M., Morávková Krejčová, L., Hlebová, B., Hutýrová, M., Baptie, J., Baptie, P., Maštalíř, M., Finková, D., & Ludíková, L. (2020). <i>Znevýhodněný žák: Deficity dílčích funkcí a oslabení kognitivního výkonu</i>. Grada. ▪ Zapletalová, J., & Mrázková, J. (2014/2016). <i>Metodika pro nastavování podpůrných opatření ve školách ve spolupráci se školskými poradenskými zařízeními</i>. Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků.

Okruh SZZ: 8	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
<p>Komunikace žáků s poruchou vývoje intelektu/ poruchou autistického spektra</p> <p>Symptomatické poruchy řeči u jednotlivých poruch vývoje intelektu, komunikace u žáků s poruchou autistického spektra, alternativní a augmentativní komunikace, funkce poradenského pracovníka v oblasti rozvoje komunikačních schopností, intervence.</p>	<p>Na kazuistice charakterizujte komunikační schopnost, možnosti rozvoje pomocí AAK a pomůcek, zapojení odborníků.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lechta, V. (2011). <i>Symptomatické poruchy řeči u dětí</i>. Třetí, přepracované vydání. Portál. ▪ Neubauer, K., Škodová, E., Moškurjáková, Z., Dlouhá, O., Roddam H., Skarnitzl, R., Volín, J., Krejčířová, D., Pospíšilová, L., Preiss, M., Preissová, I., Černý, L., Vymlátílová, E., Horáková, R., Koliášová, T., Holmanová, J., & Neubauerová, L. (2018). <i>Kompendium klinické logopedie: Diagnostika a terapie poruch komunikace</i>. Portál. ▪ Šarounová, J. (2019). <i>Metody alternativní a augmentativní komunikace</i>. Portál.
Okruh SZZ: 9	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
<p>Speciální pedagog psychoped v poradenské pozici. Poradenské služby, diagnostika a podpůrná opatření ve školách a školských poradenských zařízeních u žáka s poruchou vývoje intelektu a poruchou autistického spektra</p> <p>Specifikace kompetencí a možností uplatnění. Vymezení průběhu a cílů poskytování poradenských služeb a diagnostiky pro cílovou skupinu, vymezení rolí aktérů. Diagnostika ve škole a v poradenském zařízení.</p>	<p>Popište kompetence psychopeda v poradenské pozici. Na kazuistice žáka specifikujte uplatnění poradenských služeb a průběh diagnostického procesu. Charakterizujte podpůrná opatření, konkrétní učební materiál, pomůcky, způsoby práce s třídním kolektivem.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bazalová, B. (2023). <i>Psychopedie</i>. Grada. ▪ Bytešníková, I. et al. (2019). <i>Tady jsme! Kazuistické studie ve speciální pedagogice – speciální pedagog a jeho role</i>. Masarykova univerzita. ▪ Červenka, K., Vojtová, V., & Röderová, P. (2021). <i>Who are we? Variety of roles of special educational needs teachers as perceived by special educational needs teachers / Kdo jsme? Rozmanitost rolí speciálního pedagoga očima speciálního pedagoga</i>. Masarykova univerzita. ▪ Zapletalová, J., & Mrázková, J. (2014/2016). <i>Metodika pro nastavování podpůrných opatření ve školách ve spolupráci se školskými poradenskými zařízeními</i>. Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků. ▪ Růžička, M., Pastieriková, L., Smolíková, M., Fialová, K., Baslerová, P. a kolektiv (2020). <i>Speciální pedagog a další aktéři školního poradenského pracoviště ve společném vzdělávání</i>. Univerzita Palackého v Olomouci.

Okruh SZZ: 10	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
<p>Dospělost s poruchou vývoje intelektu/ poruchou autistického spektra</p> <p>Charakteristika projevů v chování, komunikaci. Možnosti edukace, socializace, bydlení, profesního uplatnění. Tranzitní program. Sexualita. Komplexní podpora. Podpora neziskového sektoru.</p>	<p>Na kazuistice popište kognitivní, komunikační a socializační schopnosti. Specifikujte možnosti pracovního uplatnění, edukace, socializace, bydlení. Navrhněte komplexní podporu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cimrmannová T., & kol. (2020). <i>Stárnutí, paliativní péče a prožívání zármutku u osob s mentálním postižením</i>. Portál. ▪ Lištiak Mandzaková, S. (2013). <i>Sexuální a partnerský život osob s mentálním postižením</i>. Portál. ▪ Solovská, V., Kunčíková, M., Jurkovičová, P., & Pavlíková, M. (2013). <i>Rozvoj dovedností dospělých lidí s mentálním postižením</i>. Portál. ▪ Strnadová, I., Bernoldová, J., & Adamčíková, Z. (2019). <i>Ženy s mentálním postižením v roli matek</i>. Karolinum. ▪ Valenta, M., Michalík, J., Lečbých, M., Doležalová, B., Jarmarová, J., Kozáková, Z., Kulišková, O., Müller, O., Petráš, P., Stupňánková, E., Navrátilová, M., Petrová, A., Procházka, M., & Svoboda, M. (2018). <i>Mentální postižení. 2., přepracované, aktualizované vydání</i>. Grada.